

Dosarul nr. 2r-341/23
2-19069478-01-2r-27072023

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud. N. Russu)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. A.Panov, A. Braga, V. Mihaila)

DECIZIE

07 februarie 2024

mun. Chișinău

Curtea Supremă de Justiție

Completul de judecată, în componența:
Președinte, judecător
Judecători

Oxana Parfeni
Aliona Donos
Mariana Ursachi

examinând recursul declarat de Fiodor Trișin,
în cauza civilă, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de
Societatea pe Acțiuni „Termoelectrica”, în interesele Asociației Proprietarilor de
Locuințe Privatizate nr.54/167 împotriva lui Fiodor Trișin cu privire la încasarea
datorie și compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva încheierii din 06 iulie 2023 a Curții de Apel Chișinău, prin care
a fost restituită cererea de apel depusă de Fiodor Trișin împotriva hotărârii din 02
martie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, ca fiind depusă în afara
termenului legal, iar apelantul nu solicită repunerea în termen,

c o n s t a t ă :

La 16 ianuarie 2019, SA „Termoelectrica”, în interesele APLP nr. 54/167,
a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Fiodor Trișin prin care a
solicitat admiterea acțiunii, încasarea de la de Fiodor Trișin în beneficiul APLP
nr. 54/167 a datoriei pentru consumul energiei termice în sumă de 11 257,67 de
lei, acumulată în perioada iulie 2017 – noiembrie 2018, pentru apartamentul
nr. XXXXX din str. XXXXX, XXXXX, mun. XXXXX și a cheltuielilor de
judecată în beneficiul SA „Termoelectrica”, în mărime de 337,73 de lei (f. d. 2-
3-verso).

Prin hotărârea din 20 octombrie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul
Centru, a fost admisă integral acțiunea.

S-a încasat din contul lui Fiodor Trișin în beneficiul APLP nr. 54/167 a
sumeii de 11 257,67 de lei, cu titlu de datorie pentru consumul energiei termice
pentru perioada iulie 2017 – noiembrie 2018.

S-a încasat din contul lui Fiodor Trișin în beneficiul SA „Termoelectrica” suma de 337,73 de lei, cu titlu de taxa de stat, 138,20 de lei, cu titlu de cheltuieli de citare prin aviz telegrafic și 80 de lei, cu titlu de cheltuieli de citare prin publicitate a pârâtului (f. d. 49, 94-97).

Prin decizia din 20 aprilie 2022 a Curții de Apel Chișinău, a fost admis apelul declarat de Fiodor Trișin, casată hotărârea din 20 octombrie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, cu remiterea cauzei la rejudecare în aceeași instanță, în alt complet de judecată (f. d. 110, 111-116).

Prin hotărârea din 02 martie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, a fost admisă integral acțiunea.

S-a încasat din contul lui Fiodor Trișin în beneficiul APLP nr. 54/167 a sumei de 11 257,67 de lei, cu titlu de datorie pentru consumul energiei termice pentru perioada iulie 2017 – noiembrie 2018.

S-a încasat din contul lui Fiodor Trișin în beneficiul SA „Termoelectrica” suma de 337,73 de lei, cu titlu de taxa de stat, 80 de lei, cu titlu de cheltuieli de citare prin publicitate a pârâtului și 138,20 de lei, cu titlu de cheltuieli de citare prin aviz telegrafic (f. d. 134).

La 03 iunie 2023, atât prin intermediul poștei electronice cât și prin intermediul poștei terestre, Fiodor Trișin a depus cerere de apel preliminar împotriva hotărârii din 02 martie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, solicitând comunicarea hotărârii motivate a primei instanțe și acordarea unui termen rezonabil pentru prezentarea recursului motivat (f. d. 140-149, 153-158).

Prin încheierea din 06 iulie 2023 a Curții de Apel Chișinău, a fost restituită cererea de apel depusă de Fiodor Trișin împotriva hotărârii din 02 martie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, ca fiind depusă în afara termenului legal, iar apelantul nu solicită repunerea în termen (f. d. 162-164).

La 13 iulie 2023, prin intermediul poștei terestre și la 14 iulie 2023, prin intermediul poștei electronice, Fiodor Trișin a declarat recurs împotriva încheierii din 06 iulie 2023 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea acestuia, casarea integrală a încheierii contestate, obligarea instanței de fond să-i expedieze hotărârea motivată cu acordarea unui termen rezonabil pentru prezentarea recursului motivat (f. d. 167-171, 181-185, 200-208).

În motivarea recursului, a indicat că cauza a fost examinată în absența sa. Despre emiterea hotărârii din 02 martie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru a aflat la 03 iunie 2023, de pe site-ul instanțelor de judecată.

A precizat că apelul nemotivat a fost depus în aceeași zi, la 03 iunie 2023, în termen de 30 de zile, ținând cont de ziua în care a luat cunoștință cu dispozitivul hotărârii primei instanțe.

Consideră Trișin Fiodor că instanța de apel la pronunțarea încheierii contestate i-a încălcat dreptul la apărare și i-a îngrădit accesul la justiție prin faptul că i-a fost refuzat dreptul de a fi notificat și de a primi hotărârea motivată a primei instanțe.

La 27 iulie 2023, Curtea Supremă de Justiție, prin intermediul poștei electronice și prin intermediul poștei terestre a expediat în adresa intimaților copia recursului, pentru cunoștință (f. d. 194-195).

La 25 august 2023, SA „Termoelectrica” a depus referință la recursul declarat de Trișin Fiodor, solicitând respingerea recursului ca fiind nefondat și neîntemeiat (f. d. 209-210, 213-214).

În conformitate cu art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Potrivit scrisorii de însoțire anexate la materialele dosarului, rezultă că copia încheierii instanței de apel a fost expediată la adresa electronică a lui Fiodor Trișin la 10 iulie 2023, fapt ce se confirmă prin extrasul din poșta electronică anexat la actele cauzei (f. d. 165-165-verso).

Astfel, se constată că recurentul s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul la 13 iulie 2023, în termenul legal.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) din Codul de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materialele dosarului, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră recursul neîntemeiat și care urmează a fi respins cu menținerea încheierii instanței de apel din motivele ce succed.

În conformitate cu prevederile art. 427 lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

În conformitate cu art. 110 din Codul de procedură civilă, termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

Art. 113 din Codul de procedură civilă prevede că dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța de judecată. Nerespectarea termenului atrage după sine decăderea din dreptul de a efectua actul de procedură, dacă legea nu prevede altfel.

Completul de judecată subliniază că art. 362 alin. (1), (3) din Codul de procedură civilă statuează că termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel. Repunerea în termen de apel se face de către instanța de apel în cazurile și în ordinea prevăzute de art. 116.

În conformitate cu art. 116 alin. (1), (3), (4) din Codul de procedură civilă, persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță. La cererea de repunere în termen se anexează probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului. Totodată, trebuie efectuat actul de procedură care nu a fost îndeplinit în termen (să fie depusă cererea, să fie prezentate documentele respective etc.). Repunerea în termen nu poate fi dispusă decât în cazul în care partea și-a exercitat dreptul la acțiune înainte de împlinirea termenului de 30 de zile, calculat din ziua în care a

cunoscut sau trebuia să cunoască încetarea motivelor care justifică depășirea termenului de procedură.

În conformitate cu prevederile art. 369 alin. (1) lit. b) din Codul de procedură civilă, instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelul a fost depus în afara termenului legal, iar apelantul nu solicită repunerea în termen sau instanța de apel a refuzat să efectueze repunerea în termen.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reiterează că, în condițiile speței respective, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii.

Completul de judecată stabilește că instanța de fond a examinat cauza civilă în procedură contencioasă generală, potrivit normelor prevăzute Codul de procedură civilă.

Din materialele dosarului rezultă că instanța de fond pentru ședința de judecată din 27 octombrie 2022, i-a expediat pârâtului citație la adresa de pe bd.XXXXX, ap. XXXXX, mun. XXXXX, corespondență care a fost restituită în adresa instanței cu mențiunea factorului poștal „nereclamat” (f. d. 123, 129-130).

Ulterior, pentru ședința de judecată din 02 martie 2023, pârâtul a fost telefonat de grefierul Judecătorei Chișinău, sediul Centru, Eugenia Dîrțu la numărul de telefon XXXXX (f. d. 126), care este de altfel identic cu cel indicat cererile de apel (f. d. 54, 141, 143, 145, 147, 153, 154) și în cererile de recurs (f. d. 167-verso, 169, 181-verso, 183, 200).

Totodată, faptul că Fiodor Trișin a cunoscut despre existența litigiului aflat pe rolul Judecătorei Chișinău, sediul Centru, se atestă și prin decizia din 20 aprilie 2022 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost admis apelul declarat de acesta, casată hotărârea din 20 octombrie 2020 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, cu remiterea cauzei la rejudecare în aceeași instanță, în alt complet de judecată (f. d. 110, 111-116).

Dispozitivul hotărârii judecătorești a fost pronunțat la 02 martie 2023, fiind public pe portalul instanțelor judecătorești la 02 martie 2023.

În situația în care dispozitivul hotărârii judecătorești a fost pronunțat la 02 martie 2023, în temeiul art. 111 alin. (3) din Codul de procedură civilă, termenul de contestare cu apel a început a curge din ziua imediat următoare zilei de pronunțare a dispozitivului hotărârii judecătorești, adică începând cu data de 03 martie 2023, ultima zi a termenului fiind data de 03 aprilie 2023 (zi de luni).

În context, instanța de apel justificat a reținut că Trișin Fiodor a declarat apelul în afara termenului legal.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție califică drept neîntemeiat argumentul recurentului, precum că apelul nemotivat a fost depus în termenul de 30 de zile, ținând cont de data când a luat cunoștință cu dispozitivul primei instanțe și, prin urmare, nu a omis termenul de 30 de zile.

În acest sens, art. 362 alin. (1) din Codul de procedură civilă, într-o manieră certă și clară corelează termenul de 30 de zile de contestare cu data pronunțării dispozitivului hotărârii, dar nu cu data când a luat cunoștință cu actul judecătoresc.

La depunerea cererii de apel împotriva hotărârii din 02 martie 2023 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, apelantul nu a solicitat repunerea în termenul de declarare a apelului.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție subliniază că repunerea în termen pentru declararea apelului putea fi soluționată de către instanța de apel doar în condițiile în care apelantul Trișin Fiodor ar fi formulat o cerere de repunere în termen cu prezentarea probelor pertinente și admisibile în justificarea acestei omisiuni, ceea ce la caz lipsește.

Prin urmare, Curtea de Apel Chișinău corect a reținut că Trișin Fiodor nu a solicitat repunerea în termenul pentru declararea apelului, în temeiul art. 116 din Codul de procedură civilă. Or, instanța de apel nu are dreptul să efectueze ex officio repunerea în termen a apelului, în lipsa unei astfel de cereri formulate de către apelant în condițiile art. 116 din Codul de procedură civilă.

Potrivit dispoziției art. 56 alin. (3) din Codul de procedură civilă, participanții la proces sunt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. În cazul abuzului de aceste drepturi sau al nerespectării obligațiilor procedurale, se aplică sancțiunile prevăzute de legislația procedurală civilă.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție relevă că prin impunerea unor termene limită în vederea valorificării drepturilor pretinse a fi lezate se urmărește o bună administrare a justiției și asigurarea securității raporturilor juridice.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție accentuează că legiuitorul, prin stabilirea unui termen de declarare a apelului, a urmărit: asigurarea celerității procesului civil în întregime, în special luându-se în considerare și fazele facultative ale procesului civil, cum ar fi executarea silită, apelul; stimularea persoanelor care dispun de dreptul la apel de a-l valorifica într-un termen prevăzut de lege; asigurarea stabilității raporturilor juridice constatate prin hotărârea primei instanțe, întrucât acestea nu pot să rămână până la infinit sub amenințarea pronunțării unei noi soluții; oferirea participanților la proces a unei perioade suficiente de a lua cunoștință de materialele dosarului și de a formula motivarea cererii de apel.

Prin prisma respectării dreptului de acces liber la justiție, garantat de art. 6 § 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, art. 20 din Constituția Republicii Moldova și art. 5 din Codul de procedură civilă, relevat și în jurisprudența CtEDO, precum și dreptul la un recurs efectiv garantat de art. 13 din Convenție, circumstanțele relatate denotă că recurenta a neglijat dreptul de valorificare a drepturilor procedurale în sensul și termenul stabilit de legiuitor.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că încheierea din 06 iulie 2023 a Curții de Apel Chișinău a fost emisă în concordanță cu normele de drept procedural, iar argumentele invocate în recurs sunt lipsite de substanță, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție concluzionează de a respinge recursul și a menține încheierea recurată.

În conformitate cu art. 427 lit. a), 428 din Codul de procedură civilă,
Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e :

Se respinge recursul declarat de Trișin Fiodor.

Se menține încheierea din 06 iulie 2023 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea pe Acțiuni „Termoelectrica”, în interesele Asociației Proprietarilor de Locuințe Privatizate nr.54/167 împotriva lui Fiodor Trișin cu privire la încasarea datoriei și compensarea cheltuielilor de judecată.

Decizia este irevocabilă.

Președinte, judecător

Oxana Parfeni

Judecători

Aliona Donos

Mariana Ursachi